

Papinsko sveučilište Antonianum: ustanova otvorena znanju

Uzdignuće Antonianuma na Papinsko sveučilište proslavljeno je javnim činom 9. ožujka 2005.

Priznanje za naš *Antonianum*, koje postaje Papinsko sveučilište, dolazi u trenutku posebno znakovitom za naš Red: slavlja *milosti početaka* u godini 2008., osamstote obljetnice osnutka Reda Manje braće, za koju ćemo se početi pripremati već idućeg listopada. Koristeći tu milost, sveopće se bratstvo obvezalo prijeći put *pretemeljidbe* koja nas, u stvaralačkoj vjernosti, kao što to od nas traži Crkva, i vraćajući se bitnomu, kao što je od nas zatražio Generalni kapitul iz 2003., nuka da se ponovno prilagodimo početnoj karizmi, kako bismo bolje odgovorili na potrebe našega poziva/poslanja i izazovima koje nam donosi današnji svijet. Stoga, zajedno sa svetošću života i blizine običnim ljudima, potpuno smo uvjereni da je studij glavna potreba, kako je u svoje vrijeme zapažao Tommaso da Eccleston, koji je tvrdio kako Red Manje braće stoji na dva stupa: svetosti života i studiju, a kako nas je podsjetio sam Ivan Pavao II. u poruci Generalnom kapitolu iz 1991.

Ta potreba za studijima kako bi se zajamčila braći kakvoća života i svjedočanstva vodi nas ne samo vrjednovanju studija "ad intra", za nas same, nego djelovanju kako bismo našli mjesto na novim areopazima na kojima se stvara i prenosi kultura. Sigurni smo kako su sveučilišta i zavodi povlaštena mjesta za te areopage. Znakovito je da naš Red koji nije vezan ni za jednu usku djelatnost, a još manje za onu odgojnu, trenutno broji 14 sveučilišta, 6 teoloških fakulteta, više od 50 teološko-filozofskih visokih škola i preko 150 zavoda. Papinsko je sveučilište Antonianum, bez dvojbe, miljenik našega Reda, jer je, iako je brojem studenata mnogo manja od drugih učilišnih ustanova Reda, smatrana «njegovim osnovnim studijskim središtem» (RFF

122,1). Papinsko se sveučilište Antonianum treba isticati po svome značaju sveučilišta, papinskoga i franjevačkoga.

Ukoliko sveučilište, PSA zadržavajući vlastiti izgled, koji mu daju četiri fakulteta, to jest: teološki fakultet, fakultet biblijskih znanosti i arheologije, filozofski fakultet i fakultet crkvenoga prava, treba se isticati kao ustanova otvorena cjelovitosti znanja, dajući vlastiti doprinos stvaranju kulture u službi čovjeku i, stoga, stvaranju kulture koja ide s onu stranu mjerila primjenjivosti, učinka i suparništva, načela svakako bliskih gospodarstvu kao i samima sveučilištima. Stoga, slijedeći stoljetno naslijeđe velikih predstavnika franjevačke škole, PSA se treba usmjeriti na «posredovanje» znanja u službi čovjeka, nadilazeći tako moć znanja koja iskorištava čovjeka.

Dragi profesori, učinite sve što je moguće kako bi naše Sveučilište u uskoj suradnji s Papinskom marijanskom akademijom, sa Skotističkim povjerenstvom i Zavodom sv. Bonaventure iz Grottaferrate te s drugim Papinskim sveučilištima iz Rima, bilo kulturalna radionica u kojoj teologija, filozofija, prirodne i humanističke znanosti djelotvorno razgovaraju. Sveučilište koje se smatra takvim treba se isticati kao ustanova koja gradi mostove, ustanova koja daje veliku pozornost dvogovoru s drugim, ne na uzgredan i predvidljiv način, već kao pravi i vlastiti način rada i kao trajno nadahnuće mišljenja i istraživanja provedenoga sa znanstvenom strogošću.

Fra José Rodríguez Carballo, generalni ministar i veliki kancelar PSA

(cjelovito se predavanje može naći na smjestniku:

http://www.ofm.org/wordpress/it_02.php)

LIBIJA – Manja braća u Libiji

Od 26. veljače do 3. ožujka 2005., fra Francesco Bravi, generalni vikar i fra Vincenzo Brocanelli, ravnatelj za misije, posjetili su franjevce koji žive i rade u Libiji. Na proputovanju su se nakratko zaustavili na Malti, gdje su susreli provincijala i neke od definitora. Malteška je provincija pravno odgovorna za franjevačku nazočnost u Libiji. Na dolasku u libijsku zemlju dočekali su ih dvojica apostolskih vikara franjevaca i franjevci iz dvaju bratstava. U Libiji su dva apostolska vikarijata povjerena Redu: u Tripoliju, u kojem stoluje mons. Giovanni Martinelli, OFM i onaj u Benghaziu u kojem je mons. Silvestro C. Magro, OFM, a s njima surađuju dva naša bratstva.

Bratstvo, koje ima sjedište uz crkvu Sv. Franje u Tripoliju, čine fra Melito Pinili, gvardijan, fra Celso Larracas, Filipinci, i fra Gabrail Annulla Bihit Abdul Malek iz

Egipta. Osim njih tu su i dvojica svjetovnih svećenika: Daniel Farrugia (Maltežanin), generalni vikar, i Amet Kual (Sudanac), mladi svećenik učlanjen u sam vikarijat. Jedan drugi svećenik Talijan, don Vanni Bressan, živi i djeluje u području Sebhe. Franjevci i dvojica svećenika žive u istoj kući, s biskupom.

Drugo bratstvo ima sjedište uz crkvu Bezgrješne u Benghayiju a čine ga: fra Amado Baranquel, gvardijan, fra Ronnie Asuero, Filipinci, fra Antoni Boleslaw Maciejowski i fra Virgilio Patuiski, Poljaci.

S njima je i salezijanac o. Tadeusz Kierbiedz, koji je generalni vikar a obično stanuje u gradu Derni.

Franjevci, zajedno sa svjetovnim svećenikom Filipincom žive u istoj kući, dok biskup ima mali stan u istoj zgradi. Osnovni rad je pastoralna skrb tolikih kršćanskih zajednica

iz tuđinstva (Filipinci, Indijci, Poljaci, Talijani, Arapi, Afrikanci, Anglofoni i Frankofoni); posjet i slavlje sakramenata u različitim poljima rada u pustinji; skrb za ženske redovničke zajednice.

Našim su franjevcima uručeni posljednji dokumenti Reda a na poseban način nacrt proslave 800. obljetnice od

osnutka Reda. S njima su proživljeni srdačni i otvoreni trenutci susreta, razmijene i molitve.

Fra Francesco i fra Vincenzo susreli su redovnice koje pripadaju različitim ustanovama koje djeluju u vikarijatu u Tripoliju.

ITALIJA – *Usklađivanje novčane pomoći*

U Redu postoje provincije i kustodije koje imaju novčanih poteškoća u providenju osnovnih potreba za bratski život i za formaciju vlastitih pripravnika i braće. Slijedeći nauk našega oca Franje, te se jedinice utječu Gospodnjem stolu i očituju svoje potrebe Generalnom ministru i bratstvu.

U Redu su, na općoj i pokrajinskoj razini, nastala različita tijela kako bi se suočila s tim stanjem. Njih su se četiri zaželjeli susretati redovito i usklađivati djelovanje kako bi poboljšali način stvarnog izražavanja uzajamnosti u Redu: Povjerenstvo Generalne kurije za novčana potraživanja (CRF), Generalno tajništvo za franjevačke misije u Waterfordu, (Wisconsin SAD - SGFM/W), *Missionszentrale der Franziskaner* sa sjedištem u Bonnu (MZF) i područni ured u Beču, Austrija, *Franziskaner für Mittel- und Osteuropa* (FMO).

Nakon prvog susreta 18. rujna 2004., drugi se susret

održao 12. ožujka 2005. a na njemu su sudjelovali: fra Sereno Baiardi (SGFM/W), fra Stephan Ottenbreit (MZF), fra Ulrich Zankanella (FMO) zajedno s članovima CFR-a: generalni vikar, fra Francesco Bravi (predsjednik), fra Finian McGinn, fra Luis Cabrera, fra Nestor Schwerz, fra Vincenzo Brocanelli, fra Massimo Fusarelli, fra Giancarlo Lati i fra James Perluzzi (tajnik). Kao “Skupina za uskladbu novčane pomoći”, ta su tijela započela međusobno općenje o primljenim zahtjevima. Započeto je proučavanje obnove puta novčanih traženja od Generalne kurije: novi bi postupak mogao stupiti na snagu 2006. godine. Skupina traži još tješnju suradnju, u nadi kako može učiniti braću osjetljivima na trenutne potrebe i prikupiti potrebna sredstva kako bi odgovorili na te potrebe.

MAĐARSKA – *Ujedinjenje mađarskih provincija*

Nakon novog zakonodavstva na snazi u našem Redu, generalna je uprava proučila stanje u provinciji Sv. Marije u Mađarskoj izvanrednim pohodom.

Nakon razmišljanja o stanju u dvjema mađarskim provincijama, donesene su tri osnovne odluke: sadašnje provincije u Mađarskoj, Sv. Marije i Sv. Ivana Kapistrana, trebat će se ujediniti u jednu provinciju; taj će se postupak trebati dovršiti do lipnja 2008., ostaje svakako mogućnost da se dvije provincije ujedine i ranije; do stvaranja nove jedinice, provincija Sv. Marije očuvat će naslov

“provincije”.

Kako bi pratio pripremu ujedinjenja imenovan je kao generalni izaslanik fra Mihály Bőjte (provincija Sv. Stjepana kralja, Rumunjska), sa zadaćama opisanima u dekretu imenovanja. Generalni je vikar priopćio odluku za vrijeme zajedničkog susreta dvaju definitorija koji se dogodio 14. prosinca 2004. u Budimpešti.

Dva su definitorija, pod vodstvom generalnog izaslanika, već započela pripreme za ujedinjenje.

VELIKA BRITANIJA – *Franciscan International Study Centre iz Canterburyja*

“Franciscan International Study Centre” iz Canterburyja u Engleskoj se priključio Sveučilištu iz Velsa koje ima sjedište u Lampeteru, kako bi zadobio građansko priznanje za studijske naslove koje daje onima koji ga pohađaju.

Studenti iz ove godine pripadaju 21 redovničkoj ustanovi i dolaze iz 24 zemlje. Oni su upisani na tečajeve za diplomu u franjevačkim studijima, tečaj za franjevačke odgojitelje i niz predavanja za postizanje bakalaureata u teologiji.

U mjesecu će rujnu 2005. biti pokrenut novi studij o franjevaštvu koji će biti moguće dovršiti uz 6 nizova predavanja i završnom radnjom.

Središte pohađaju i oni koji žele provesti subotnja razdoblja koristeći široki izbor predavanja što ih drže predavači priznati na međunarodnoj razini. Tomu se pridodaje i tečaj duhovnosti što ga vode pozvani stručnjaci

koji uvode učenike u različite oblike molitve i duhovnog razlučivanja. Za obavijesti o tečajevima i subotnjim razdobljima moguće se obratiti s. Margaret McGrath FMSJ, e-naslov: franstudies@franciscans.ac.uk; za obavijesti o tečajevima za odgojitelje i bakalaureat moguće je stupiti u vezu s ravnateljem: Philippe Yates OFM, e-naslov: sLry@franciscans.ac.uk.

U istom središtu u Canterburyju bit će moguće pohađati ubrzani tečaj engleskog jezika u trajanju od 50 sati u razdoblju od dva tjedna, od 1. do 12. kolovoza 2005. Cijena tečaja je 900,00 eura a uključuje smještaj u jednokrevetnoj sobi, hranu i studijske izlete.

Za upis se moguće obratiti na faks: +44.1227.768648 ili e-naslov: elizabeth.m@franciscans.ac.uk

ITALIJA – *Brat Franjo, časopis o franjevačkoj kulturi*

Na poticaj rimske franjevačke provincije Sv. Petra i Pavla, od 2001., *Brat Franjo, časopis o franjevačkoj kulturi*, nastavlja djelovanje povijesne novine koja je doživjela 71. godinu postojanja jednim novim izgledom. Časopis izlazi svakih šest mjeseci (u dva godišnja sveska u travnju i studenome) a koristi se suradnjom «Visoke škole o franjevačkim i srednjovjekovnim studijima» Papinskog sveučilišta Antonianuma i podrške što je daje provincija Sv. Mihaela Arkandjela iz Pulje i Moliza. Duboka preinaka časopisa zadržava svoju franjevačku osobnost i nudi priloge uzete iz velike baštine što ju je ostavila nezaobilazna povijest Franje Asiškoga. Dokazi valjani, kritičko istraživanje, doprinosi razumljivi, tematske raščlambe, prijedlozi za čitanje; opće teme i mjesni sadržaji, ponekad na različitim jezicima, strogo obrađuju

složenu franjevačku tematiku koja je sastavnica društvene, kulturalne i religijske povijesti Zapada.

Nakana da obrađuje pojavu *franjevaštva* u njegovim različitim dijelovima bez vremenskih i predmetnih ograničenja te da postane valjano znanstveno sredstvo nagrađena je suradnjom velikog broja znanstvenika međunarodnog ugleda i povećanjem broja pretplatnika.

Brat Franjo, osim časopisa, promiče godišnje susrete i tiskovine uvijek o franjevaštvu te surađuje s drugim bićima u brojnim pothvatima uvijek s franjevačkim sadržajima. Obavijesti o pretplati moguće je dobiti na e-naslovu: frate.francesco@iol.it ili na smjestniku: <http://www.antonianum.ofm.org/studimedievali/fratefrancesco.html>.

RUMUNJSKA – *Ekumenski most “Asiz-Temišvar”*

U Temišvaru, u Rumunjskoj, 10. i 11. veljače 2005. održan je susret između Povjerenstva za dvogovor Reda Manje braće, pravoslavnog metropolita Nicolae Corneanu i predstavnika različitih crkvenih zajednica. Poticaj je za susret došao od metropolita nakon jednih duhovnih vježbi, u studenome 2003., što su ih u Temišvaru imali franjevci i franjevke zajedno s pravoslavnim samostancima i samostankama. Metropolitan Nicolae Corneanu je pisao Generalnom ministru očitujući zanimanje za nastavkom i stabilnošću odnosa između mitropolije i franjevaca. Pojavila se misao o stvaranju najboljeg mosta, otvorenog svim razinama, koji bi imao uporišne točke u Asizu i Temišvaru, kako bi izrazio suglasje između franjevačke i pravoslavne duhovnosti. Posjet generalnoga definitora, fra Miguela Vallecilloa i fra Tecele Vetrulia, predsjednika i tajnika povjerenstva za dvogovor predstavlja odgovor na tu želju. Susretu su pribivali katolički i grko-katolički biskup, baptistički pastor, kalvinistički pastor, predsjednik židovskih zajednica, predstavnici mitropolije, i mjesni

franjevci. U razgovoru su ocrtane neke uporišne točke za zajednički put u skoroj budućnosti: duhovne vježbe i iskustva, razmjena posjeta, skupovi o duhovnosti, ekumenska i franjevačka knjižnica, izdavački pothvati. U knjižnici mitropolije je već nazočan odsjek franjevaštva, koji jamči trajnu nazočnost franjevačke poruke na raspolaganju studentima teologije. U pripravi je knjiga, na rumunjskom i talijanskom, koja donosi životopise pravoslavnih i franjevačkih svetaca kako bi se drugi upoznao ne po stanjima sukoba koja često obilježavaju odnose, već po najboljim svjedočanstvima što ih nude sveci.

Prvi je plod susreta bio raspoloživost manje braće iz Temišvara da se uključe u pothvat imenujući izaslanika koji će predstavljati Red u poticajnom odboru.

Možemo ustvrditi kako je susret bio snažno iskustvo ekumenizma shvaćenoga, ne toliko kao službeni dogovor na polju nauka, koliko razmjena stvarnih iskustava kršćanskoga života.

Knjige o franjevaštvu

- BUFFON Giuseppe, **Les Franciscains en Terre Sainte (1869-1889)**, Religion et politique. Une recherche institutionnelle, Les Éditions du Cerf - Les Éditions Franciscaines (Paris, 2005). Franjevci su Svetoj zemlji bili viđeni kao “beskorisni”, “natražni”, “neznalice”, “nedjelotvorni”... Ipak, nazočni su do dana današnjega. Koji je razlog tog trajanja? Na kraju XIX. stoljeća, republikanska Francuska, sila zaštitnica, htjela ih je udaljiti u korist «nacionalnih» redovničkih ustanova, sposobnih uhvatiti se u koštac s protestantskom poduzetnošću koju su podržavale Engleska i Njemačka. Francuski su diplomati došli u Rim kako bi dobili podršku. Europskim državnim silama kustodija je suprotstavila međunarodnost... Njezin je ustroj, naime, izmicao svim nadzorima i u tom je, upravo, stajala njezina snaga i razlog otpora. Knjiga nudi tumačenje čije zanimanje prelazi uvelike zanimanje ispitano slučaja. Razlog je upravljanje vlastito Redu,

mješavina ispravne ravnoteže između demokracije i ovisnosti vješto postignute: neka vrsta «razumskoga bezvlašća» koje je omogućilo kustodiji da se odupre političkim europskim silama zadržavajući snažnu franjevačku osobnost. Knjiga je, na francuskom, tiskana doprinosom Papinskoga sveučilišta Antonianuma.

- BINI Giacomo, **Audite, sorelle**, un itinerario per rifondare la vita consacrata, Edizioni Messaggero (Padova, 2005).” Svezak, pod nadzorom s. Diane Pape, OSC, prikuplja neke govore i propovijedi fra Giacoma Binia što ih je uputio klarisama a koje su snimljene u prigodama posjeta federacijama klarisa ili franjevačkim provincijama u Italiji. Iako u različitim vremenima i mjestima, fra Giacomo je ponudio posve nova stajališta o formaciji, poniranju, putništvu, zavjetima, ustrojima, nadopunjavanju između prvoga i drugoga Reda, međunaraštajnim odnosima, oblikovanju za odnos, Mariji, poslanju u Crkvi

za svijet. Štivo nudi mogućnost ući u svijet kontemplativkih i podijeliti s njima trajno traganje za Bogom u vlastitom životu i u sadašnjem trenutku povijesti. Prigoda je to približiti se njima i spoznati kako na rubu postoje osobe koje su predane učiniti vidljivim nevidljivo, utjelovljujući Boga s nama.

• AA.VV., **Strumenti di Pace, guidati dallo Spirito Santo** (Atti del Congresso Internazionale GPSC del 2000),

COMPI (Assisi, 2005). Spisi zborovanja «Pravda, mir i očuvanje stvorenoga» održanoga 2000. u Vossenacku (Njemačka), tvore obilan izvor vijesti, raščlambi, razmišljanja i prijedloga ponuđenih svima onima koji očima Franje Asiškoga ljube stvoreno, slavu Svevišnjega Boga i povijest čovjeka, kojega je stvorio na svoju sliku i priliku.

Male-velike vijesti

• Nakon što je 29. siječnja 2005., obavljeno crkveno priznanje posmrtnih ostataka Sluge Božjega o. Gabriela Allegre, oni su preneseni u novu nadgrobnu kapelicu, što su je izgradili sicilijanski franjevci unutar franjevačke crkve Sv. Blaža u Acirealeu (Katania).

Preneseni iz Hong Konga u Acireale godine 1986., posmrtni su ostatci neumornoga «apostola Riječi» bili smješteni u privremenu grobnicu, središte posebne pobožnosti naroda Božjega. Tom su činu pribivali brojni sicilijanski franjevci na čelu sa svojim provincijalom, fra Carmelom Finocchiarom, nadbiskupi iz Acirealea i Katanie, generalni postulator OFM i velika skupina pripadnika FSR-a. Sljedeće nedjelje, 30. siječnja, apostolski nuncij u Italiji mons. Paolo Romeo, na svečanom slavlju na kojem je sudjelovalo preko tisuću vjernika sa Sicilije, sjetio se Sluge Božjega.

• U prigodi nesreće koja je pogodila jugoistok Azije, fra François Paquette, iz provincije Sv. Josipa iz Montreala, s 20 dobrovoljaca usklađivao je slanje pomoći iz Los Angelesa (SAD) narodima koje je pogodio vodeni val. Među dobrovoljcima su bila i dvojica franjevca iz Oaklanda, iz provincije Sv. Barbare u Kaliforniji. Fra François je imao

zaduženje pratiti zahtjeve za pomoću što su ih uputile vjerske ustanove (njih 190 – budističke pagode, hinduistički hramovi i muslimanske džamije) u Šri Lanki, Indoneziji, Indiji i Tajlandu. Neki su od tih središta primili i više od 400 izbjeglica. Fra François je savjetnik u generalnom tajništvu za međureligijske poslove u UN.

• Povjerenstvo “Služba za dvogovor” i generalno tajništvo za evangelizaciju, nude franjevcima tečaj trajne formacije o međureligijskom i ekumenskom dvogovoru u Istanbulu na talijanskom i španjolskom jeziku. Tečaj će se održati od 23. listopada do 2. studenoga 2005. Teme koje će biti obrađene su: *Formacija za dvogovor u franjevačkoj karizmi, Ekumenski, kršćansko-muslimanski i kršćansko-židovski dvogovor*. Predviđen je posjet od tri dana «crkvama iz Otkrivenja». Cijena tečaja je 500,00 €. Franjevci koje zanima mogu uputiti zahtjev za predbilježbu odgovornomu fra Rubénu Tierrablanci, elektroničkom poštom na e-naslov: rube2000@libero.it ili faksom +90.212.2432791 do 30. lipnja 2005. Prvih dvadeset upisanih franjevaca primit će, zajedno s potvrdom, podroban raspored tečaja.

Novi generalni pohoditelji

- **Fra Joaquín Rafael Colomer** (Valencija, Španjolska) za prov. Bl. Junipero Serra (Meksiko).
- **Fra João Inacio Müller** (Sv. Franjo Asiški, Brazil) za prov. Sv. Antuna Padovanskoga, Recife, Brazil.
- **Fra Peter Williams**, (Bezgriješnog Začeca, Engleska) za prov. Sv. Franje u Africi i Madagaskaru.
- **Fra Willibald Hopfgartner** (Bl. Engelbert Kolland, Austrija i Italija) za kustodiju Krista Kralja u Švicarskoj.
- **Fra Ghislain Ndongji** (Sv. Benedikta Afričkoga, Dem. Rep. Kongo), za franjevce prov. Bezgriješnog začeca (Poljska) nazočne u Kongu.

Generalove obveze

- **Od 4. do 5. travnja** – Susret s provincijalnim ministrima i definatorima Španjolske i Portugala, Madrid (Španjolska).
- **Od 7. do 21. travnja** – Posjet braći Tajlanda, Tajvana, Mjanme i Vijetnama.
- **Od 24. do 29. travnja** – Duhovne vježbe generalnog definatorija, Visovac (Hrvatska)

FRATERNITAS - OFM - Rim

Odgovorni urednik: Gino Concetti - Priredio: Gianfranco Pinto Ostuni
S talijanskog preveo: Dragan Ružić

I-smjestnik: <http://www.ofm.org/fraternitas> E-naslov: comgen@ofm.org